

4.3.2026

Lieksan kaupunki

KOLIN MAANLÄJITYSALUE

Suunnitelmaselostus

4.3.2026

TIIVISTELMÄ

Lieksan kaupungin kaupunkiympäristön palvelualue hakee ympäristösuojelulain mukaista ympäristölupaa puhtaiden ylijäämämaiden loppusijoittamiselle ja väli-varastoinnille Lieksan kaupungin omistamalle Kolin kylässä sijaitsevalle kiinteistölle Kaatopaikka 422-411-15-21. Alue sijaitsee Merilänrannantien vasemmalla puolella noin 2,4 km Kolin keskustasta Loma-Kolille päin. Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen 14.8.2009 toimintaan myöntämä ympäristösuojelulain 28 §:n mukainen lupa on vanhentunut sekä alue on täyttynyt.

Alueelle on suunnitteilla perustettavaksi noin 4,1 ha:n laajuinen puhtaiden ylijäämämaiden sijoitusalue. Alueelle läjitetään kaupungin ja myös muiden toimijoiden rakentamishankkeista tulevia puhtaita ylijäämämaita ja tarvittaessa alueella voidaan väli-varastoida rakentamiskelpoisia puhtaita maa-aineksia. Loppusijoitukseen ohjataan kantavuudeltaan rakentamiseen soveltumattomia maita, pääasiassa silttiä, savea ja savensekaisia maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet ovat alle alemman ohjearvon (VNa 214/2007) tai joiden sijoituskelpoisuudesta on riippumattoman asiantuntijan lausunto. Alueelle varastoidaan väliaikaisesti haketettavaa puuta, kantoja, asfalttia ja betonia. Ympäristölupaa haetaan toistaiseksi voimassaolevana. Alueelle ei varastoida pilaantuneita maa-aineksia.

Sijoituspaikalle on laskettu mahtuvan 100 000 m³ puhtaita ylijäämämaita. Vuosittainen maa-ainesten sijoitusmäärä on alle 50 000 m³. Läjitys tehdään vaiheittain pengertämällä käyttäen enintään 1,5 m paksuisissa kerroksissa. Maapohjan annetaan välillä tiivistyessään lujittua ennen penkereen korottamista. Sijoitusalueen kuivattaminen ja hulevesien hallinta tapahtuu reunaojien avulla.

Hankealueella on voimassa Koli-Ahmovaaaran osayleiskaava 2040+, jossa alue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Alue kuuluu Kolin valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen. Hankealue ei kuulu tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse valtakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä (RKY), luonnonsuojelualueita Natura 2000-kohteita tai luonnonsuojelualueita, joten hanke ei vaikuta niihin. Alue ei sijaitse pohjavesialueella.

Sijoitusalueelle läjitetään vain puhtaita rakentamiseen soveltumattomia ylijäämämaita. Toiminnasta ei aiheudu merkittävää ympäristökuormitusta. Kuormitus pintavesiin on vähäistä eikä toiminnasta aiheudu haittaa maaperälle tai pohjavedelle. Maa-ainesten sijoitustoiminta aiheuttaa vähäisiä pölypäästöjä, joita voidaan tarvittaessa pienentää kastelemalla läjitettävää materiaalia. Maa-aineksia kuljettavat ajoneuvot ja maansiirtokoneet aiheuttavat ylijäämämaiden sijoitusalueella ja kuljetettaessa melua ja vähäistä tärinää.

Toiminnan päätyttyä alue maisemoidaan.

Sisällysluettelo

1	HANKKEEN YLEISKUVAUS	5
1.1	Hanke ja luvan hakemisen peruste	5
1.2	Luvan hakija.....	5
1.3	Toiminta ja sen sijainti	5
1.4	Voimassa olevat luvat, viranomaispäätökset ja sopimukset	6
2	TOIMINTA-ALUE JA SEN YMPÄRISTÖ	6
2.1	Sijainti ja alueen hallinta	6
2.2	Naapurikiinteistöt ja muut asianosaiset	7
3	ALUEEN NYKYTILA	7
3.1	Nykyinen maankäyttö	7
3.2	Kaavoitus.....	7
3.2.1	Maakuntakaava	7
3.2.2	Yleiskaava.....	8
3.2.3	Asemakaava	8
3.3	Topografia	8
3.4	Maisema- ja kulttuuriympäristön arvot	8
3.5	Luontoarvot.....	9
3.6	Uhanalaiset lajit.....	9
3.7	Maa- ja kallioperä.....	9
3.8	Pinta ja pohjavedet	9
3.9	Vesistö- ja valuma-alue	10
3.10	Melu ja tärinä	10
4	SUUNNITTELUN TAVOITTEET	10
5	SUUNNITELMAN TEKNISET RATKAISUT	10
5.1	Yleistä	10
5.2	Täyttötöyt.....	10
5.3	Kuivatus.....	11
5.4	Suojattavat ja purettavat rakennukset ja rakenteet.....	11
5.5	Pintarakenteet ja viimeistelytyöt	11
5.6	Maanlajitysalueen ympäristövaikutukset ja tarkkailu	11
6	ARVIO TOIMINNAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA	11
6.1	Vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen	11
6.2	Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön	11
6.3	Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristön arvoihin	12
6.4	Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön	12

4.3.2026

6.5	Vaikutukset ilmastoon ja ilmanlaatuun	12
6.6	Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen	12
6.7	Melu- ja värinävaikutukset	12
6.8	Vaikutukset liikenteeseen	12
7	AIKATAULU	13

Hakemuksen liitteet:

1. Kolin maanlajitysalueen täyttösuunnitelma
2. Kolin alueen PIMA-kohteet

4.3.2026

1 HANKKEEN YLEISKUVAUS

1.1 Hanke ja luvan hakemisen peruste

Lieksan kaupungin kaupunkiympäristön palvelualue hakee ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa puhtaiden ylijäämämaiden sijoittamiselle Kolin alueella sijaitsevalle omistamalleen kiinteistölle.

Sijoituspajan toiminta on ympäristölupavelvollista ympäristösuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 13 f kohdan perusteella.

Toimivaltainen viranomainen on ympäristösuojelulain 34 § 2 momentin ja valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 2 §:n 12 a, b, ja f mukaan kunnan ympäristösuojeluviranomainen.

1.2 Luvan hakija

Ympäristöluvan hakijana on Lieksan kaupungin kaupunkiympäristön palvelualue. Hankkeen yhteyshenkilönä toimii.

Hakija

Lieksan kaupunki / Kaupunki
Pielisentie 3
81700 Lieksa
p. +358 40 1044 000
kirjaamo@lieksa.fi

Yhteyshenkilö

Reino Hirvonen
maankäytön suunnittelija
p. +358 40 1044 714
reino.hirvonen@lieksa.fi

Laskutusosoite

OVT-tunnus: 003701693216
Y-tunnus: 0169321-6
Välittäjä: Ropo Capital Oy
Välittäjän tunnus: 003714377140

1.3 Toiminta ja sen sijainti

Puhtaiden ylijäämämaiden loppusijoitustoiminta sijoittuu Lieksan kaupungin Kolin kylän alueella sijaitsevalle kiinteistölle. Tilan kiinteistötunnus on Kaatopaikka rno 422-411-0015-0031. Alue sijaitsee Merilänrannantien itäpuolella noin 2,4 km Kolin keskustasta koilliseen. Merilänrannantieltä matkaa hankealueelle on noin 550 m.

1.4 Voimassa olevat luvat, viranomaispäätökset ja sopimukset

Alueella on Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen 14.8 2009 myöntämä ympäristönsuojelulain 28 §:n mukainen lupa. Lupa on vanhentunut.

2 TOIMINTA-ALUE JA SEN YMPÄRISTÖ

2.1 Sijainti ja alueen hallinta

Tilan kiinteistötunnus on Kaatopaikka rno 422-411-0015-0031. Kiinteistön omistaa Lieksan kaupunki.

Alueen pinta-ala on noin 4,1 ha. Alue sijaitsee metsätalousalueella. Alueella on sijainnut Kolin kaatopaikka. Kaatopaikan toiminta on lakkautettu 1980-luvulla. Hankealueen sijainti on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Hankealueen likimääräinen sijainti (© MML maastokartta).

4.3.2026

2.2 Naapurikiinteistöt ja muut asianosaiset

Naapurikiinteistöt ovat yksityisten maanomistajien omistuksessa. Lähin asutus (vakituinen- tai loma-asutus) on noin 900 metrin päässä. Itä-Suomen elinvoimakeskusta voidaan pitää yhtenä asiaosaisena Merilänrannan (Mt 504) tienpitäjänä.

Alle kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta ei sijaitse herkkiä toimintoja, kuten kouluja tai päiväkoteja.

3 ALUEEN NYKYTILA

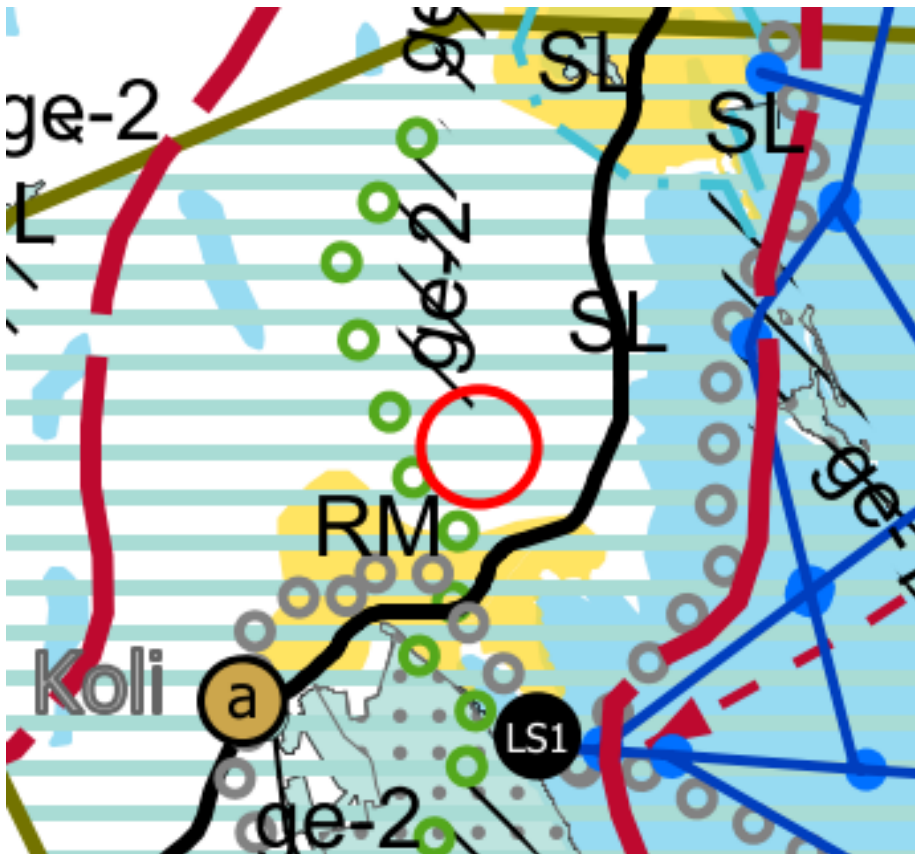
3.1 Nykyinen maankäyttö

Hankealue on osittain entisen Kolin kaatopaikan aluetta, hankealueella on ollut maanläjitystoimintaa. Alue on osittain metsätalouskäytössä.

3.2 Kaavoitus

3.2.1 Maakuntakaava

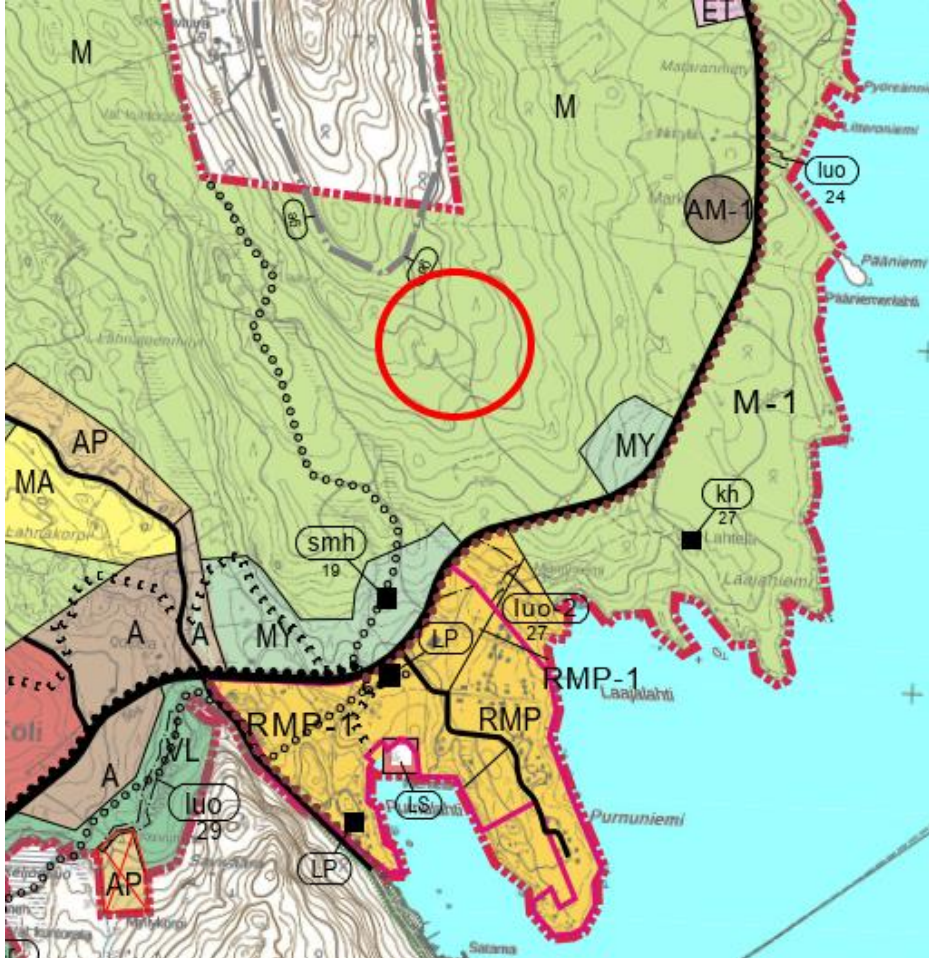
Suunnittelualueella on voimassa Pohjais-Karjalan maakuntakaava 2040 (kuva 2). Maakuntakaava on saanut lainvoiman 8.7.2021. Vaihemaakuntakaavoissa ei ole aluevausmerkintöjä hankealueelle. Maakuntakaavassa alue sijaitsee mm. Kolin kehittämissen kohdealueella sekä Matkailun ja virkistyksen kohdealueella. Alue on Kolin valtakunnallisesti merkittävällä maisema-alueella (ma/mv).

Kuva 2. Ote Pohjais-Karjalan maakuntakaava 2040-yhdistelmästä.

3.2.2 Yleiskaava

Hankealueella on voimassa Koli-AhmoVaaran osayleiskaava 2040+ (kuva 3). Alue on osoitettu kaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).

Kuva 3. Ote Koli-AhmoVaaran osayleiskaavasta 2024+.

3.2.3 Asemakaava

Hankealueella ei ole voimassa olevia asemakaavoja.

3.3 Topografia

Maanpinnan korkeus vaihtelee alueella N₂₀₀₀-korkeusjärjestelmässä +159...+150 mmpy. Alueen maanpinta viettää lounaaseen.

3.4 Maisema- ja kulttuuriympäristön arvot

Hankealue sijaitsee Kolin valtakunnallisesti merkittävällä maisema-alueella. Hanke-alue ei kuulu tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse valtakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä (RKY).

3.5 Luontoarvot

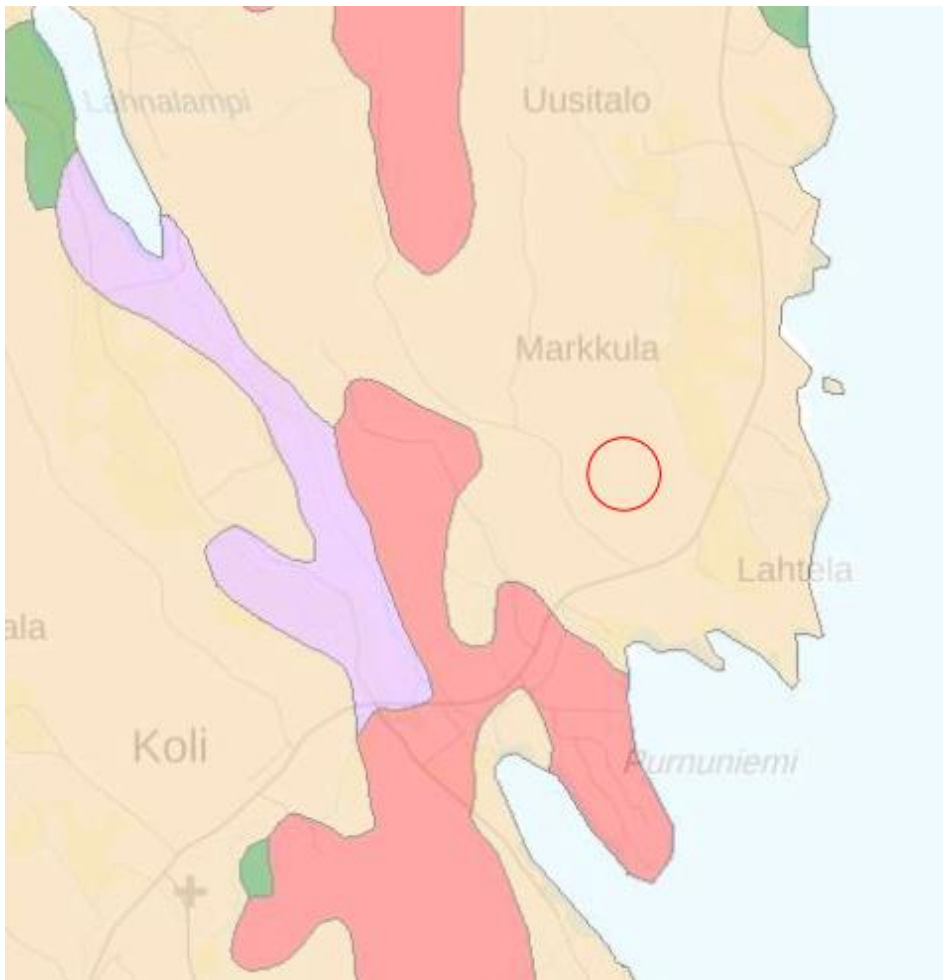
Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) avoimen paikkatietoaineiston mukaan hanke-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita, Natura 2000-kohteita tai luonnonsuojelualueita.

3.6 Uhanalaiset lajit

Laji.fi-tietokannan mukaan hankealueelta tai sen välittömässä lähiympäristössä ei ole tiedossa uhanalaisten tai muutoin huomioitavien lajien esiintymispaikkoja.

3.7 Maa- ja kallioperä

Geologisen tutkimuskeskuksen avoimen paikkatietoaineiston (Maankamara) suunnittelualueen maaperä on sekalaista maalajia, jonka päälaajiketta ei ole selvitetty (kuva 4).

Kuva 4. Ote Geologisen tutkimuksen Maankamara-kartasta (© GTK).

3.8 Pinta ja pohjavedet

Suunnittelualue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue sijaitsee Loma-Kolin alueella, noin 2,3 km hankealueesta pohjoiseen (SYKE).

3.9 Vesistö- ja valuma-alue

Hankealue kuuluu vesistötarkkailussa Vuoksen vesistöalueeseen.

3.10 Melu ja värinä

Hankealue sekä sen lähialue on metsätalousaluetta, missä ei esiinny melulähteitä. Suurin melunlähde hankealueelle on Merilänrannantie, jolla liikkuu vähäisessä määrin raskasta liikennettä ja maatalouskoneita.

4 SUUNNITTELUN TAVOITTEET

Tämän suunnitelman tavoitteena on esittää toteutettavat ratkaisut sellaisessa laajuudessa, että suunnitelmien perusteella maanlajitysalueelle voidaan hakea ja myöntää ympäristölupa.

Suunnitelman kohteena olevalle maanlajitysalueelle on tarkoitus läjittää maanrakennukseen kelpaamattomia puhtaita ylijäämämaita ensisijaisesti kaupungin ja muiden toimijoiden maanrakennustyömailta. Aluetta käytetään myös kantojen, kierrätysasfaltin ja -betonin välivarastointiin. Tällä hetkellä kaupungilla ei ole käytössä Kolin alueella ennestään maanlajitysaluetta. Suunnittelun tavoitteena on optimoida maanlajityksessä käytettävien täyttömassojen mahdollisimman suuri tilavuus vallitseva ympäristö ja tilavaraus huomioon. Alueelle ei varastoida pilaantuneita maa-aineksia.

5 SUUNNITELMAN TEKNISET RATKAISUT

5.1 Yleistä

Maanlajitysalue täytetään Lieksan kaupungin Kolin kylän alueella sijaitsevilta maanrakennustyömailta syntyvistä puhtaista ylijäämämaista. Maanlajitysalueen täyttäminen tapahtuu päätypenkereenä. Ulkopuolisten maanrakentajien maa-ainesten tuontia alueelle valvotaan. Maanlajitysalue varustetaan lukittavalla puomilla.

5.2 Täyttötöyt

Kolin maanlajitysalueen täyttäminen toteutetaan Kolin maanlajitysalueen täyttösuunnitelman (hakemuksen liite 1), mukaisesti. Luiskien kaltevuus on 1:3 tai loivempi. Maanlajitysalueen täytön korkeus vaihtelee välillä $N_{2000} + 159,0 \dots + 153,0$. Maanlajitysalueesta ei ole tehty leikkauspiirustuksia.

Maanlajitysalueen pinta-ala on noin 4,1 ha ja täyttötilavuus on maksimissaan 100 000 m³krt. Maanlajitysalueen käyttö ja työskentely alueella toteutetaan arkipäivisin klo 7:00-20:00 välisenä aikana. Maanlajitysalueen täyttäminen ei edellytä erityistä energian käyttöä. Alueella ei ole sähkö- tai vesijohtoja.

Maan läjittäminen on kausiluonteista ja maita tuodaan alueelle pääsääntöisesti sulanmaan aikana. Alueen täytyminen riippuu maanrakennuskohteiden määrästä ja niistä tulevista ylijäämämaiden määristä ja laadusta.

4.3.2026

Liikenne hankealueelle tapahtuu Merilänrannantieltä olemassa olevaa metsäautotietä pitkin. Matkaa hankealueelta Merilänrannantielle on noin 550 m.

5.3 Kuivatus

Maanlajitysalueella muodostuvat hulevedet ohjataan kaivettaviin ojiin ja imeytetään maastoon.

Täytön aikana huolehditaan siitä, ettei täyttöalueelle muodostu vettä kerääviä painanteita.

5.4 Suojattavat ja purettavat rakennukset ja rakenteet

Alueella ei sijaitse rakennuksia tai rakenteita.

5.5 Pintarakenteet ja viimeistelytyöt

Läjitys toiminnan päätyttyä alueen täyttöpinta tasataan ja siistitään sekä muotoillaan siten, ettei alueelle synny lammikoita. Luiskat luiskataan kaltevuuteen 1:3. Alue tasataan moreenimailla ja annetaan alueen kasvaa luontaisesti metsätalousalueeksi.

5.6 Maanlajitysalueen ympäristövaikutukset ja tarkkailu

Puhtaiden maa-ainesten läjittämisestä ei aiheudu merkittäviä päästöjä pohjaveteen, vesistöihin tai vesistöjen käyttöön.

Läjityksen ja maa-ainesten siirron aikana voi tapahtua vähäistä pölyämistä. Pölyäminen voidaan estää kastelulla. Kuljetuksesta ja tasaustoista aiheutuu vähäisessä määrin pakokaasupäästöjä. Muutoin rakentaminen ei lisää merkittävästi päästöjä ilmaan.

Maaperään mahdollisesti aiheutuvat päästöt tulevat työkoneista. Päästöjä voi tulla öljy- tai polttoainevuodoista. Työkoneita ei säilytetä työalueella. Työkoneissa on öljyn- tai polttoaineiden vuodon varalta torjuntakalusto. Onnettomuuden sattuessa asiasta tehdään välittömästi ilmoitus Pelastuslaitokselle.

6 ARVIO TOIMINNAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA

6.1 Vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen

Ylijäämämaiden sijoitustoiminnasta aiheutuvat melu-, pöly-, liikenne- tai maisemavaikutukset ovat vähäisiä. Alueella ei ole erityistä virkistyskäyttöä. Alueella liikkumista on syytä välttää turvallisuussyistä. Toiminnan päätyttyä ja maisemoinnin jälkeen alue palautuu luonnonmukaisesti metsätalousskäyttöön.

6.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Puhtaiden ylijäämämaiden sijoittamisella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia ympäröivään luontoon tai rakennettuun ympäristöön.

6.3 Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristön arvoihin

Vaikutus maisemaan on vähäinen. Maanlajitus alueen täytyttyä se muuttaa vain vähäisesti lähialueen maisemarakennetta ja maisemakuvaa.

Maanlajitusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole kulttuuriympäristö-, muinaismuisto- tai rakennetun ympäristön kohteita, joihin toiminnalla olisi suoria vaikutuksia.

6.4 Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Maa-ainesten sijoitusalueen valumavesien ei arvioida aiheuttavan muutoksia läheiseen vesistöön (Pieliseen). Ylijäämämaiden sijoitustoiminta voi aiheuttaa vähäisiä vaikutuksia lähialueen ojien hydrologiaan ja vedenlaatuun tai aiheuttaa kiintoaineiden huuhtoutumista eteenkin rankkasateiden aikana.

6.5 Vaikutukset ilmastoon ja ilmanlaatuun

Ylijäämämaiden sijoitustoiminta aiheuttaa vähäisiä pöly- ja liikenteen päästöjä. Pöly- ja liikenteen päästöjen leviämiseen vaikuttavat mm. sää, maasto-olosuhteet, päästökorkeus sekä pölyhiukkasten koko.

6.6 Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Maanlajitusalueen perustamisella on vähäisiä maaperävaikutuksia. Pintamaiden poistamisen, pengerrysten- ja ojien tekemisen yhteydessä maaperään voi liueta ravinteita ja suoloja vähäisessä määrin.

Ylijäämämaiden sijoittamisella ei ole merkittäviä vaikutuksia maaperään. Tehtävät toimenpiteet tehdään maaperän pintakerrokseen.

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Hankealueelta tai sen lähialueelta oteta talousvettä. Pohjaveden pilaantumisvaaraa ei ole.

6.7 Melu- ja värinävaikutukset

Melua toiminnassa syntyy lähinnä ajoneuvoliikenteestä ja kuormien purkamisesta sekä maansiirtotoissa käytettävien koneiden käytöstä. Toiminnasta aiheutuvaa melua ei pidetä merkittävänä.

Kuljetuksesta ja työkoneiden liikenteestä aiheutuu värinää pääasiassa maa-ainesten sijoitusalueelle.

6.8 Vaikutukset liikenteeseen

Sijoitusalue on noin 550 metrin etäisyydellä Merilänrannantiestä (Mt 504). Merilänrannantien raskasliikenne lisääntyy jonkin verran, riippuen meneillään olevien rakennushankkeiden määrästä ja kestosta. Liikennevaikutukset ovat kuitenkin vähäisiä.

7 AIKATAULU

Maa-ainesten läjitykselle haetaan ympäristölupa kevään 2026 aikana. Maanläjitysalueen täyttäminen aloitetaan ympäristöluvan myöntämisen jälkeen. Maanläjitysalueen täyttämisen kesto aika riippuu alueella tehtävien maanrakennustöiden lukumäärästä, kohteista ja niistä tulevista maa-ainesten määristä. Arvioitu maanläjitysalueen täytyminen kestää vähintään kymmenen vuotta.